

KAREN
WITEMEYER

*De nuchtere
waarheid*

Het geheime genootschap van oude vrijsters – deel 1

Vertaald door Daniëlle Heerens

GRACE PUBLISHING HOUSE

De nuchtere waarheid

Serie: Het geheime genootschap van oude vrijsters – deel 1

Karen Witemeyer

Copyright © 2026 Karen Witemeyer

Oorspronkelijke titel: Taming Lady Temperance

This book was first published in the United States by Bethany House Publishers, a division of Baker Publishing Group, Grand Rapids, 49516, Michigan, USA.

Cover design by James Whitney Hall; Image of woman

© Ildiko Neer / Trevillion Images

Vertaling: Daniëlle Heerens

Omslagbewerking en opmaak binnenwerk: AmpsenDesign, Apeldoorn

ISBN: 9789493392106

NUR-code: 302

Dutch edition © 2026 Grace Publishing House, Rhenen, Nederland

www.gracepublishinghouse.com

De Bijbeltekst in deze uitgave is, tenzij anders vermeld, ontleend aan de Herziene Statenvertaling, © Stichting HSV 2016. Alle rechten voorbehouden,
© Stichting HSV en uitgeverij Jongbloed – Leeuwarden.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere wijze, inclusief het gebruik van de inhoud voor het trainen van kunstmatige intelligentie (AI) systemen of dataminingdoeleinden, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Hilda,

*Je deelde je zoon met me
en, nog meer dan dat, jezelf.
Je geloofde in mijn schrijfdroom
nog voordat ik dat zelf deed
en zelfs toen het einde nabij was
aarzelde je niet om me terug te sturen
naar mijn kantoor met de opdracht:
'Schrijf nog een boek voor me.'
We hielden allebei van romantiek,
van familie en van de Heere Jezus.
Dank je wel dat je mijn creativiteit stimuleerde
en mijn tweede moeder was.*

*Maar Ik zeg u: Heb uw vijanden lief;
zegen hen die u vervloeken; doe goed aan hen die u haten;
en bid voor hen die u beledigen en u vervolgen;
zodat u kinderen zult zijn van uw Vader,
Die in de hemelen is.*

Mattheüs 5:44-45a

Hoofdstuk 1

Albany, Texas
April 1894

*M*a een heimelijke blik over haar schouder liep Noreen op haar tenen langs de lege methodistenkerk, om vervolgens Walnut Street over te steken naar het schoolgebouw. De hartkloppingen die werden veroorzaakt door haar poging om vooral niet op te vallen maakten haar ademhaling oppervlakkig. Om die reden bleef ze even met haar rug tegen een pecannotenboom geleund staan, in een poging zichzelf in de hand te krijgen, voordat ze de school zou binnengaan.

Noreen had zich in de zevenentwintig jaar die ze oud was heel wat vaardigheden verworven, alleen behoorde stiekem rondsluipen daar niet toe. Maar de uitnodiging die iemand twee dagen geleden onder de deur van haar pensionkamer door geschoven had, had aangedrongen op geheimhouding, dus had ze in een zeldzame bui van inschikkelijkheid besloten zo onopvallend mogelijk proberen te zijn.

Toegeven aan andermans grillen was niet bepaald een karaktertrek van haar. Noreen bezat weinig geduld voor mensen die anderen commandeerden, gewoon omdat ze die macht bezaten. Ze baande liever haar eigen weg dan iemand te volgen die ze niet vertrouwde – iets wat haar moeder tot wanhoop dreef. Ze smeekte Noreen om haar opstandige manieren te beteugelen en Bijbelse nederigheid in praktijk te brengen. Geen enkele man zat er per

slot van rekening op te wachten om te trouwen met een vrouw die elke stap die hij zette in twijfel trok. Prima, vond Noreen; ze had er toch geen interesse in om iemands bezit te worden. Ze zou zich onderwerpen aan God en aan de wetten van het land, zoals het in de Bijbel geboden werd. Maar ze zou onder geen beding voor mannen buigen, enkel omdat de maatschappij hen beschouwde als de enige burgers die het waard waren om stemrecht te hebben.

Als er iets in twijfel getrokken moest worden, zou ze dat doen. Als het nodig was om ergens tegen in verzet te komen, dan zou ze zich verzetten, net zo lang tot er verandering optrad. Deze voortvarende houding maakte haar misschien niet zo populair, maar ze stond liever te boek als onaangenaam persoon dan dat ze haar diepe verlangen naar verandering negeerde. Noreen had zelf gezien wat slaafse onderdanigheid met haar moeder had gedaan, eerst in het geval van Noreens vader en nu opnieuw in het tweede huwelijk van haar moeder. Ze was een schim van zichzelf – timide en zonder eigen identiteit. Noreen wilde haar voorbeeld absoluut niet volgen. Misschien zou ze nooit financiële zekerheid, sociale status of kinderen hebben, maar in elk geval wel zelfrespect en haar missie. En dat zou genoeg zijn.

Ze stak haar hand in haar roszak en liet haar vingers langs de rand van de uitnodiging gaan, die van dik, hoogwaardig papier was – kwalitatiever dan wat je in het warenhuis kon kopen. Waarschijnlijk was het speciaal besteld bij een kantoorboekhandel in Dallas of een winkel verder naar het oosten. Normaal gesproken vond ze het vreselijk als rijken zich airs gaven door te koop te lopen met hun privileges, maar ze had haar afkeer opzijgezet toen ze zag door wie de uitnodigende woorden waren ondertekend: jufvrouw Hortense Lockwood, die Noreen al lange tijd bewonderde.

De vrouw, die inmiddels in de zestig was, was niet getrouwd en had zich ook nooit verontschuldigd voor haar vrijgezelle staat. Als zus van de lokale bankier kwam ze financieel gezien niets tekort en in plaats van haar rijkdom voor te wenden als excuus om zich niet te bekommeren om de noden van degenen die het

minder hadden getroffen dan zij, stond ze vooraan in de rij om de armen te helpen. Ze had 's nachts voor zieke kinderen gezorgd zodat de moeders wat broodnodige slaap konden krijgen. Ze hield thuis wekelijks een theemiddag voor weduwen om deze vaak oudere dames te bemoedigen. En ze was voorzitter van een kerkcommissie die maaltijden regelde wanneer een gezin in de omgeving getroffen was door een groot verlies. Juffrouw Lockwood was misschien niet zo uitgesproken als Noreen, maar ze was van nature een hervormster, iemand die zorgde 'voor de geringsten', zoals de Heere Jezus had geleerd. Een dame die door iedereen in de stad werd gewaardeerd.

En ze had Noreen persoonlijk uitgenodigd om zich aan te sluiten bij een nieuw vrouwenvereniging. 'Vrouwen die door hun unieke positie in staat zijn bij te dragen aan de verbetering van hun gemeenschap' waren haar exacte bewoordingen geweest. Haar, Noreen O'Sullivan, de lastpost van de Albany Town Council, was gevraagd deel te nemen aan juffrouw Lockwoods vereniging. Ze had hard gewerkt om immuun te worden voor sociale uitsluiting, dus de warmte die haar had overspoeld toen ze de uitnodiging ontving, had haar overvallen. Het voelde goed om erbij gevraagd te zijn. Vooral omdat dit nieuwe vereniging weleens het antwoord op haar gebeden kon zijn. Als ze juffrouw Lockwood en haar dames ervan kon overtuigen om zich te concentreren op de zaak van de geheelonthouding, zou ze eindelijk vooruitgang kunnen boeken als het ging om het sluiten van de Salt Fork Saloon. Dat was haar in haar eentje, ondanks talloze, steeds vuriger pogingen, nog niet gelukt.

Terwijl ze zich wegduwde van de boom op het schoolplein wierp Noreen een steelse blik achterom en verzekerde zich ervan dat er geen wandelaars op straat liepen, om vervolgens op een drafje de rest van de weg naar Schoolhouse Hill af te leggen. Voorzichtig opende ze de deur van het twee verdiepingen tellende houten gebouw dat dienstdeed als de openbare school van Albany. Ze had er een hekel aan om laat aan te komen, maar er was niets

aan te doen. Toen een van de keukenhulpen ziek naar huis was gegaan, had Noreen van mevrouw Winslow moeten blijven om te helpen met het klaarmaken van het nagerecht. Het was maar gewoon te hopen dat ze niets van essentieel belang had gemist.

Noreen liep zo stilletjes mogelijk door de hal, omdat ze dat wat er in het klaslokaal verderop gebeurde niet wilde verstoren. Zonder aandacht te schenken aan de trap die naar het tweede lokaal op de eerste verdieping leidde, ging ze het vertrek binnen waar haar goede vriendin Martha Evans les gaf en keek om zich heen, op zoek naar een plekje waar ze onopvallend kon aanschuiven bij de dames die gehoor hadden gegeven aan de oproep van juffrouw Lockwood. Bij het zien van het vriendelijke gezicht van haar vriendin Jane Cowan achter in het vertrek, zette Noreen koers in die richting, opgelucht omdat ze kon ontkomen aan het ongemak van het zitten naast iemand die haar uitgesproken karakter niet kon waarderen. Jane steunde haar vrienden door dik en dun, en hun dromen eveneens.

Jane had Noreen duidelijk nog niet opgemerkt. Ze zat iets voorovergebogen, alsof ze probeerde zich te verstoppen. Arm ding. Waarschijnlijk zou ze net zo dankbaar zijn voor Noreens gezelschap als andersom het geval was. Noreen vergrootte haar pas. Maar na drie stappen drong het tot haar door dat Jane niet zo zat omdat ze verlegen was.

‘... vragen U, Heere, om onze inspanningen te zegenen.’

O nee. Ze waren aan het bidden. Noreen bleef abrupt staan en boog ter plekke haar hoofd.

‘Laat ons voorwerpen zijn in Uw hand, gemaakt om goede werken te doen en bereid om degenen om ons heen zo te dienen dat U daardoor eer en lof ontvangt. Dat vragen we U in Jezus’ Naam, amen.’

Na het slotwoord van haar gebed hief juffrouw Lockwood, die achter de kathedr voor in het klaslokaal stond, haar gezicht en haar blik vond Noreen meteen. Achter haar brillenglazen ging één wenkbrauw een fractie omhoog, maar ze verzachtte die blijk

van afkeuring met een glimlach – een nogal zuinige, maar de uitdrukking op haar gezicht was hartelijker dan de boze blikken die Noreen normaal gesproken van ontstemde plaatsgenoten kreeg.

Gelukkig sprak de vrouw haar niet aan op het feit dat ze laat was; in plaats daarvan richtte ze zich tot de stuk of tien vrouwen die zich deze avond in het schoolgebouw hadden verzameld. Ze knikte hun bemoedigend toe.

‘Kijk eens om je heen, dames.’

Noreen plofte snel achter een klein bureau naast dat van Jane, in de hoop dat niemand haar had opgemerkt voordat ze een plekje opgeëist had. Martha kreeg haar echter in het oog, wat niet verwonderlijk was, want ze stond voor in de ruimte, naast juffrouw Lockwood. Maar haar vriendin glimlachte slechts en in haar ogen blonken pretlichtjes.

Janes ogen werden daarentegen groot als die van een geschrokken ree. Toen ze zich realiseerde dat het Noreen was die haar stille hoekje was binnengevallen en niet een vreemde, ontspande ze.

‘Ik ben blij dat je er bent,’ fluisterde Jane en een lieve glimlach gaf haar gezicht wat van de glans die normaal gesproken werd overschaduwd door haar verlegenheid. ‘Nu lijkt Juffrouw Lockwood niet zo intimiderend meer.’

Janes karakter verschildte als dag en nacht van dat van Noreen. Ze was stil, dol op boeken en wilde niets liever dan onzichtbaar door het leven gaan. Velen zagen haar verlegenheid aan voor saaiheid. Maar dat was ze allesbehalve. Jane was de vriendelijkste, minst zelfzuchtige persoon die Noreen ooit had ontmoet. Om nog te zwijgen van wijs. Ze kon dingen vanuit meerdere invalshoeken bekijken, in plaats van enkel vanuit haar eigen perspectief en had Noreen meer dan eens behoed voor halsoverkop genomen beslissingen waar ze later ongetwijfeld spijt van zou hebben gekregen.

‘De vrouwen in dit vertrek zijn je zusters,’ zei juffrouw Lockwood met de autoriteit van een dominee die een preek hield. ‘We verschillen in leeftijd en ieders achtergrond is anders, maar we

hebben iets gemeenschappelijk met elkaar en dan doel ik niet zozeer op ons vrouw-zijn – we zijn allemaal oude vrijsters.’

Noreen zette haar stekels op, terwijl Jane naast haar rood van schaamte werd.

‘Ik merk dat die term ongemak oproept en dat geldt ook voor mij. Oude vrijster. Oude jongejuffrouw. Oude tante. Zo ben ik allemaal genoemd, soms zelfs recht in mijn gezicht. Die woorden worden gebruikt om duidelijk te maken dat we anders zijn dan andere vrouwen, om ons af te schilderen als “vreemd” of “minderwaardig” omdat we geen echtgenoot hebben. In de loop van de jaren heb ik geleerd de pijn die zulke benamingen veroorzaken los te laten en mijn waarde niet te laten afhangen van de mening van anderen, maar van hoe God mij ziet. De afgelopen maanden is echter het verlangen ontstaan om het begrip “oude vrijster” op te eisen en de betekenis die het heeft gekregen te veranderen in een eervolle. Op alleenstaande mannen wordt door de maatschappij immers ook niet neergekeken, dus waarom zouden ongetrouwde vrouwen zich moeten schamen voor hun ongehuwde staat?’

Noreens hart zwol van vreugde, omdat ze zo’n vooraanstaande vrouw hoorde zeggen waar ze zelf ook sterk in geloofde. ‘Amen!’

Verschillende vrouwen keken om en staarden haar aan. Noreen hield haar hoofd geheven; er was niets om zich voor te schamen. Juffrouw Lockwood knikte met iets van goedkeuring in haar ogen. Goedkeuring. Van een vooraanstaand lid van de gemeenschap van Albany. Als haar moeder erbij was geweest, zou ze van haar stoel gevallen zijn.

‘Is dit een suffragettebijeenkomst?’ vroeg een vrouw van middelbare leeftijd, die ergens voorin zat. ‘Ik heb niet zo veel op met activistische vrouwen die door de straten marcheren en tumult veroorzaken. Het is onbetamelijk en ik wil geen deel uitmaken van zo’n groep.’

Een aantal vrouwen knikte, wat Noreen deed fronsen. Gaven zij er dan niet om dat ze geen stem hadden in de verkiezing van de mensen en wetten waarnaar ze te luisteren hadden? Alle burgers

verdienden het om gehoord te worden, ongeacht hun geslacht, huidskleur of financiële middelen. Juffrouw Lockwood zou haar weleens zeggen hoe het zat.

‘Nee, Bertha. Dit is geen suffragettegenootschap.’

Wat? Noreens frons werd dieper.

‘Het is niet mijn plan een groep te vormen om een bepaalde politieke of sociale agenda te steunen. Wat ik hoop in het leven te roepen is een genootschap van vrouwen die elkaar en onze gemeenschap ondersteunen. Sommigen van ons hebben bewust voor een leven als oude vrijster gekozen, in het geval van anderen is het gewoon zo gelopen. Maar wat je verhaal ook is, elke vrouw in deze kamer zal herkennen dat het soms moeilijk is. Wat te denken van het gevoel van eenzaamheid dat je in het donker van de nacht kan overvallen? Het isolement, aangezien je vaak een buitenbeentje bent. De frustratie omdat je niet serieus genomen wordt vanwege het feit dat je geen echtgenoot hebt om je ideeën te verdedigen. De schaamte als reactie op de achteloze woorden of minachtende blikken van anderen die impliceren dat je op een bepaalde manier abnormaal of gebroken zou zijn.’

De woorden sneden door Noreens hart en leken haar haar kracht te ontnemen, waardoor ze onderuitzakte op haar stoel. Kon juffrouw Lockwood recht in haar hart kijken? Hoe was het anders mogelijk dat ze de onzekerheden en het hartzeer waarmee Noreen diep vanbinnen vaak worstelde zo treffend kon omschrijven? Zij had toch geen last van zulke emotionele ontredde- ring?

‘Je bent niet de enige die dat soort dingen voelt.’ Juffrouw Lockwoods blik ging de aanwezigen langs en bleef een moment lang op Noreen rusten, wat haar het gevoel gaf alsof er zalf werd gesmeerd op de zere plekken die zojuist blootgelegd waren. ‘Ieder van ons is bekend met dit soort pijnlijke gevoelens. Maar ik heb jullie hier vanavond niet laten komen om medelijden met jezelf te hebben en te klagen. Nee, mijn zusters. Ik wil jullie bemoedigen en sterken, want jullie zijn speciaal in Gods ogen en Hij heeft werk voor jullie dat niemand anders kan uitvoeren.’

Ze pakte een opengeslagen bijbel van de lessenaar. ‘Hoor deze woorden van de apostel Paulus: “De ongehuwde draagt zorg voor de dingen van de Heere om zowel naar lichaam als naar geest heilig te zijn. Zij echter die gehuwd is, draagt zorg voor de dingen van de wereld, hoe zij haar man zal behagen.”’

Ze legde de bijbel weer neer en greep de randen van de lessenaar met beide handen vast. Haar ogen fonkelden van enthousiasme. ‘We hebben, anders dan getrouwde vrouwen, de vrijheid om zorg te dragen voor de dingen van de Heere. Ik stel voor dat we een genootschap vormen om precies dát te doen. Om zorg te dragen voor de dingen van de Heere en voor elkaar. Een geheim genootschap waarvan alleen de leden afweten. Die geheimhouding is niet omdat ik me schaam voor jullie, maar omdat anonimiteit ons zal vrijwaren van publieke afkeuring. De Heere Zelf heeft tenslotte gezegd dat goede daden in het verborgene gedaan door de Vader beloond zullen worden. Goed, ik verwacht niet dat jullie vanavond allemaal laten weten of jullie meedoen. Ik wil jullie vragen om erover te bidden en het zorgvuldig te overwegen. Degenen die ervoor kiezen om zich bij het genootschap aan te sluiten, moeten beloven om als zuster elk medelid te helpen en de normen van het genootschap, zoals die staan opgetekend in het document dat juffrouw Evans nu zal uitdelen, te respecteren.’ Juffrouw Lockwood knikte naar Martha, die van haar stoel opstond en papieren begon uit te delen alsof de aanwezige vrouwen bij haar in de klas zaten.

‘Elk van de documenten bevat een korte biografie van een ongetrouwde vrouw die haar stempel heeft gedrukt op deze wereld,’ zei Martha, terwijl ze de rijen door ging om iedereen een document te geven. ‘Vrouwen als Clara Barton, Charlotte Brontë, Susan B. Anthony, Jane Austen en Nellie Bly. Sommigen deden hun werk in stilte, anderen waren meer uitgesproken. Maar elk van hen koos ervoor op te komen voor wat ze geloofden dat goed is en spande zich ervoor in om de obstakels die de wereld op hun pad plaatste te overwinnen.’

Martha was nu achter in het lokaal aangekomen en pakte de twee onderste documenten van de stapel. 'Deze heb ik voor jullie bewaard.' Ze gaf het eerste document aan Jane. 'Ik dacht dat jij wellicht een inspiratiebron zult vinden in de persoon van Louisa May Alcott. Ik weet met hoeveel plezier je *Onder moeders vleugels* hebt gelezen.'

Jane bloosde van genoegen toen ze het document aannam. 'Misschien lees ik de roman ter ere van haar deze week wel op-nieuw.'

'Dat wordt dan de hoeveelste keer?' plaagde Noreen.

Jane boog haar hoofd. 'De achtste.'

'Hoe kun je genieten van een verhaal als je al precies weet wat er allemaal gaat gebeuren?' Noreen was dol op Jane, maar ze begreep haar niet altijd. 'Wordt het dan niet saai?'

'Helemaal niet. Het is alsof je op bezoek gaat bij een oude bekende – het aangenaamste gezelschap.'

Jane vouwde de papieren dubbel en stopte ze in het boek dat tot nog toe door de plooiën van haar rok aan het zicht onttrokken was geweest.

Natuurlijk, Jane ging nooit ergens heen zonder boek.

Noreen verplaatste haar aandacht weer naar Martha. 'Wie heb je voor mij bewaard?'

Haar vriendin schonk haar een zelfvoldane glimlach. 'Iemand die je volgens mij wel kunt waarderen.'

Noreen nam de papieren aan en sloeg met een opgewonden gevoel in haar buik de eerste pagina om. Ze liet haar blik over de eerste regel van het volgende vel papier gaan en stuitte op een naam die ze maar al te goed kende. Terwijl ze een kreetje van vreugde bedwong, glimlachte ze stralend naar Martha. 'Frances Willard?'

Martha knipoogde. 'De voorzitter van de Woman's Christian Temperance Union.'

De vrouw die Noreens grote voorbeeld was en in wier voetsporen ze hoopte te treden.

'Dit is perfect.'

Martha tikte met de overgebleven documenten tegen Noreens schouder. 'Dat weet ik.' Daarna baande ze zich een weg terug naar de andere kant van het vertrek en juffrouw Lockwood vroeg opnieuw ieders aandacht, om vervolgens de regels van het genootschap door te nemen.

Noreen luisterde er maar met een half oor naar; ze was te druk met het vluchtig doorlezen van de informatie over Frances Willard die Martha verzameld had.

Ze was het hoofd van een universiteit voor vrouwen geweest? Dat was Noreen tot nog toe niet bekend. Noch had ze geweten dat ze een korte periode bijeenkomsten voor vrouwen had georganiseerd voor Dwight L. Moody. Juffrouw Willards ervaring als veelgevraagd spreekster kwam echter niet als een verrassing; een van Noreens grootste wensen was tenslotte om haar in levenden lijve te horen spreken. Ze was zich er alleen niet van bewust geweest dat de vrouw al in 1883 in elke staat van de Unie had gesproken. Noreen was destijds nog maar zestien geweest, zonder de middelen of de mogelijkheden om te reizen naar welk stadje in Texas de vrouw dan ook had aangedaan. Maar als ze nog een keer naar Texas kwam, zou Noreen zo ver reizen als nodig was om haar heldin te ontmoeten.

Noreen raakte het strikje aan dat ter hoogte van haar hart op haar lijfe was vastgespeld. Het witte lint symboliseerde zuiverheid, het teken van lidmaatschap van de Woman's Christian Temperance Union. Haar passie. Haar roeping. Een roeping die ze deze avond zou hernieuwen. Voor Frances. En voor elke familie die, net als de hare, getroffen was door de vreselijke gevolgen die sterkedrank kon hebben.

De laatste tijd was ze een beetje laks geweest. Ze had al nagenoeg drie weken niet geprotesteerd en het de vaste bezoekers van de Salt Fork Saloon daardoor gemakkelijk gemaakt. Nou, dat was nu voorbij. Het was tijd om de dronkaards van Albany op het rechte pad te brengen.

Hoofdstuk 2

*H*ulpsheriff James Paxton kuierde tijdens zijn avondronde Second Street af. Het was rustig op en rondom het plein bij het gerechtsgebouw. Zoals gewoonlijk. Doordeweekse avonden waren nogal tam in Albany. De weekeindes trouwens ook. Precies zoals hij het graag had. Al bijna twee weken lang had hij niemand gearresteerd; dat hij Donovan Farley op een celbed zijn roes had laten uitslapen, telde niet mee. Nadat Farley vorig jaar, toen hij na flink gedronken te hebben naar huis liep, over een steen was gestruikeld en zijn arm had gebroken, had zijn vrouw hem gezegd dat hij niet eerder thuis hoefde te komen dan wanneer hij weer helder uit zijn ogen keek. Nu was Farleys zicht op een goede dag al twijfelachtig, voegde je daar een stuk of vijf glazen whisky aan toe, dan mocht hij van geluk spreken als hij zijn eigen laarzen kon vinden. Als een nachtje in de cel ervoor zorgde dat de man in de gunst bleef bij zijn vrouw, had James er geen moeite mee hem zo af en toe op te sluiten. Zolang hij zijn maaginhoud maar hield waar die hoorde. Sheriff Adair nam het niet licht op als zijn gevangenis naar uitgebraakte drank stonk en James had geen zin om vloeren te schrobben.

Nog maar een paar decennia geleden zag dit deel van Shackelford County er heel anders uit met cowboys die vee naar Dodge City dreven, soldaten in Fort Griffin die altijd uit waren op een avontuurtje, buffeljagers, gokkers en allerlei misdadigers die het gebied tot hun thuis hadden gemaakt. Sommige ouderen spraken zelfs nog over de tijd dat Doc Holliday en Big Nose Kate in

The Flat woonden – de bijnaam die de lokale bewoners hadden gegeven aan het stadje Fort Griffin, dat was ontstaan onder het militaire garnizoen. Het was een van de meest wetteloze plekken van het Westen geweest. Er waren zelfs burgerwachten opgericht om de veiligheid van de veehouders, boeren en handelaars in de regio te garanderen, maar iemand lynchen bleef in James' ogen gewoon moord. Gelukkig was Albany nu de belangrijkste plaats van het district, in plaats van Fort Griffin, waardoor er meer stabiliteit in het gebied was gekomen. En toen er werd besloten om de spoorlijn niet Fort Griffin maar Albany te laten aandoen, hadden de inwoners van The Flat zich verspreid, op zoek naar een betere plek.

Maar dat het hier nu veiliger was, was ook te danken aan mannen als Henry Herron en William Adair, die de sheriffster hadden gedragen en deze omgeving hadden helpen temmen. James hoopte ooit zelf de sheriffster te dragen en hun voorbeeld te volgen.

Zijn pas vertraagde toen zijn blik viel op het drie verdiepingen tellende kalkstenen gerechtsgebouw in het hart van de stad. Het indrukwekkende bouwwerk wist altijd iets in hem te beroeren. Het was solide. Standvastig. Een symbool van recht en gerechtigheid. Zijn borst zwol. Ja, daar wilde hij deel van uitmaken – een systeem dat gerechtigheid hoog in het vaandel had, bescherming bood en vrede bracht.

Het was alsof God hem al vanaf zijn geboorte op dit werk had voorbereid. Als middelste van vijf kinderen had hij al jarenlang wapenstilstanden gesloten en crises bezworen, voordat hij de ranch van zijn vader, een stukje buiten Breckenbridge, Texas, verliet om als hulpsheriff onder sheriff Herron te gaan werken. Het was dat hij nog niet genoeg ervaring had gehad om zelf een gooi te doen naar het sheriffsambt toen Herron in '90 stopte met werken, maar over een paar jaar zou er een nieuwe verkiezing zijn en James was vastbesloten dan zijn kans te grijpen. Niet dat hij het niet naar zijn zin had als hulp van sheriff Adair, integendeel, maar hij wilde niet voor altijd een ondergeschikte blijven.

James liet het gerechtsgebouw achter zich en liep over Main Street richting het noorden. Als er zich deze avond ergens problemen zouden voordoen, dan zou het hier beginnen. Het grootste deel van het centrum was verlaten op dit tijdstip, maar in dit deel van de straat met een biljartzaal, saloon, hotel en spoorwegstation op een paar passen afstand van elkaar was leven genoeg – van luidruchtige stemmen tot muziek en af en toe een vechtpartij. Als een man vermaak zocht, wilde gokken of iets nodig had om zijn droge keel te smeren, dan was dit de plek. Daarom bracht James de meeste avonden door met het patrouilleren in dit deel van de hoofdstraat. Zijn vader had immers altijd gezegd dat voorkomen beter was dan genezen en in de wetshandhaving bleek dat maar al te waar.

Alles wat de sheriff tijdens een avonddienst van hem verlangde, was dat hij een paar rondes maakte door het centrum van de stad en daarna paraat was in de gevangenis, voor het geval iemand zijn hulp nodig had. Wat geen enkele moeite was, aangezien hij in hetzelfde gebouw woonde. Maar de afgelopen twee jaar had James de gewoonte ontwikkeld om na het donker regelmatig zijn gezicht te laten zien in de Salt Fork Saloon en de biljartzaal een paar deuren verderop. Hij bleef nooit lang – de aanwezigheid van een wetsdienaar was slecht voor de zaken in die etablissementen – maar het had een opmerkelijk kalmerend effect op heethoofden als hij op het juiste moment zijn entree maakte. Sinds hij daarmee was begonnen, was het aantal mishandelingen in Albany met vijfentwintig procent gedaald – een feit dat een man goed van pas kon komen als hij wilde meedoen aan de sheriffsverkiezingen.

Wat zijn campagne níét zou helpen, was de doorn in zijn oog die zijn waarschuwingen negeerde en doorging met het lastigval-
len van wetgetrouwe burgers – inwoners met invloed en belang-
rijker nog: een stem. Vastberaden versnelde hij zijn pas en beende
langs de donkere gevels van de drogisterij, schoenmaker en krui-
denier op zijn doelwit af. De woedende vrouw die een priemende
vinger in Milton Taggerts borst plantte.

‘Ik peins er niet over om me uit de voeten te maken, meneer Taggart. Ik zal van me laten horen. Ik heb recht om te zeggen wat ik wil en dat recht zal ik uitoefenen waar en hoe ik maar wil. En ik kies hier en nu.’

Dat die priemende vinger nu naar de grond wees, als om haar punt kracht bij te zetten, stelde James een beetje gerust. Het verminderde de kans dat die vinger door de woedende salooneigenaar in tweeën geknakt zou worden aanmerkelijk. Milton Taggart was vanuit The Flat naar Albany verhuisd toen de spoorlijn was aangelegd en hij had iets ruws dat weinig goeds voorspelde in het geval van vasthoudende vrouwen die zo verblind waren door hun idealen dat ze het gevaar recht voor hun neus niet zagen.

‘Mijn klanten hebben ook rechten,’ gromde Taggart. ‘Zoals het recht om hun avond door te brengen zoals ze willen, zonder beledigd te worden door een zure, geheelonthoudende oude tang die niet eens weet wat een leuke avond is.’

Juffrouw O’Sullivans koppige kin ging nog een tikje omhoog. ‘De duivelse drank die u schenkt, biedt slechts de illusie van plezier, maar het is een leugen en dat weten we allebei. In werkelijkheid berooft het een man van zijn verstand en zijn moraal, wat leidt tot misdaad, wreedheid en een onmetelijke hoeveelheid dwaasheid.’

James grinnikte in zichzelf en hield zich schuil in de schaduwen terwijl hij dichterbij kwam. Die vrouw had pit. En een goed punt. Niet dat hij verwachtte dat haar vrome gepreek de forse man die haar op de stoep voor de Salt Fork Saloon als een grizzlybeer aankeek op andere gedachten zou brengen.

‘Als sterkedrank zo’n gruwel is, waarom veranderde die Jezus van jou dan water in wijn voor een bruiloftsfeest?’

Noreen O’Sullivan knipperde met haar ogen. Haar lippen weken vaneen, maar er kwam geen weerwoord.

Taggart haalde zijn armen van elkaar. ‘Dat dacht ik al. Laat die obsessie van je los en ga naar huis, O’Sullivan. Je hebt hier niets te zoeken.’

Ja, ga naar huis, juffrouw. Alsjeblíeft. Het heeft geen zin om dit uit de hand te laten lopen. Maar nog terwijl de smeekbede zich in zijn hoofd vormde, kneep Noreen O'Sullivan haar ogen tot spleetjes en haar vinger nam zijn aanvalshouding weer aan.

'Spreuken twintig, het eerste vers: "Wijn is een spotter, sterke-drank een onruststoker, ieder die daardoor gaat zwalken, is niet wijs." Efeze vijf vers achttien: "En word niet dronken van wijn, waarin losbandigheid is, maar word vervuld met de Geest." Galaten vijf vers eenentwintig..."

De vrouw bleef haar Bijbelteksten als kogels afvuren, zonder zich bewust te zijn van het toenemende gevaar. Haar munitie ketste op Taggart af zonder ook maar een butts achter te laten, maar hoe meer ze er afschoot, hoe bozer hij werd. En toen de man een dreigende stap naar voren zette, kwam James uit de schaduw en tevoorschijn.

'Goedenavond, Taggart.'

De salooneigenaar hield abrupt stil en draaide zich naar James toe, die hij vervolgens met opeengeklemd kaken en vlamme ogen aankeek. 'Ga jij hier iets aan doen, hulpsheff?' Hij wees met zijn duim in de richting van juffrouw O'Sullivan. 'Die Bijbel-zwaaijer staat hier al twintig minuten mijn klanten toe te spreken en de orde te verstoren.'

Juffrouw O'Sullivan richtte zich met kaarsrechte rug tot James en haar ogen vlamden net zozeer als die van Taggart. Geen goed teken. 'Ik bevind me op een openbare straat en oefen mijn recht op vrije meningsuiting uit. Dat is niet verboden.'

Taggart draaide zich naar haar om, met de vuisten gebald maar gelukkig niet geheven.

'En hoe zit het dan met de wet van menselijk fatsoen? Je bent een publieke lastpost!'

'En u bent een bedreiging voor de openbare veiligheid – u giet mannen vol met drank, zonder zich erom te bekommeren hoe de dronkaards die u daardoor creëert hun vrouw en kinderen behandelen zodra ze thuiskomen.' Haar stem brak licht en voor

het eerst vermoedde James dat haar ijver voor geheelonthouding meer was dan een maatschappelijk standpunt – het was iets persoonlijks.

James kwam tussenbeide, voordat ze elkaar om de oren zouden gaan slaan met iets gevaarlijkers dan woorden.

‘Goed. Dat is genoeg.’ Hij hield zijn stem kalm en beheerst, in de hoop de spanning wat te verminderen. ‘Taggert, ik weet zeker dat je klanten hebt om je mee bezig te houden. Ik breng juffrouw O’Sullivan wel naar huis.’

‘En wat als ik er nog niet aan toe ben om naar huis te gaan?’ Ze keek James aan met haar glanzende, bruine ogen, die opvallend veel weg hadden van de loop van een dubbelloops jachtgeweer.

James hield wijselijk zijn mond en trok zijn blik los van de intrigerende vrouw. In plaats daarvan keek hij naar Taggert, waarbij hij duidelijk maakte dat hij niets anders duldde dan dat de man zich terugtrok. Als reactie daarop slaakte de eigenaar van de Salt Fork een zucht waarin iets van verontwaardiging doorklonk, maar hij gehoorzaamde zonder tegenstribbelen. Hij deed een paar stappen naar achteren, keerde zich om en duwde met de vlakke hand tegen de klapdeuren, die met luid gepiep van de scharnieren naar binnen zwaaiden.

James verplaatste zijn aandacht weer naar de vrouw voor hem en bood haar zijn arm aan. ‘Zullen we?’

‘Absoluut niet,’ verklaarde ze, terwijl ze haar armen achter haar rug deed en haar vingers bij wijze van protest ineenvlocht.

Hij voelde een glimlach om zijn lippen krullen, al deed hij zijn best om die te onderdrukken, omdat hij betwijfelde of zijn geamuseerdheid op prijs gesteld zou worden. Noreen O’Sullivan leek stijf te staan van de spanning, in tegenstelling tot de donkere krullen die aan de spelden waren ontsnapt en eigenzinnig maar verrassend charmant langs haar gezicht dansten.

‘Weet je,’ zei hij, ‘ik ben het eigenlijk wel eens met veel van wat je zei.’

Haar ogen werden iets groter. ‘Echt waar?’

Voordat hij kon reageren, verschenen er rimpels van wantrouwen tussen haar wenkbrauwen die de kortstondige kwetsbaarheid deden verdwijnen. 'Ik laat me niet door u temperen, hulpsheriff Paxton. En ik zal niet zwichten voor uw charmes, dus richt die glimlach van u maar ergens anders op.'

Ze vond zijn glimlach charmant? Dat idee deed hem breeduit grijnzen, wat ongetwijfeld het tegenovergestelde was van wat ze beoogd had. Toen er een frons op haar voorhoofd verscheen, moest hij op de binnenkant van zijn wang bijten om niet in lachen uit te barsten. Die vrouw was beslist tegendraads. Maar James vond haar ook fascinerend. Dat kon je ook moeilijk níet vinden, met al die passie en vastberadenheid die erachter schuilgingen.

'Ik probeer u niet te temperen, juffrouw O'Sullivan. Ik meende wat ik zei. Ik heb veel zinloze schade gezien die is aangericht door kerels die te dronken waren om helder na te denken. Beschonken cowboys die hun wapen afvuurden en de stadsbewoners in gevaar brachten, onbetekenende ruzietjes die in knokpartijen ontaardden, mannen die hun woede botvierden op hun vrouw en kinderen ...'

Dat haar ogen zich als reactie op die laatste uitspraak iets vernauwden, bevestigde zijn vermoeden – ze was gekwetst door iemand die te veel dronk.

'Waarom doet u dan niet meer om het te stoppen?' wilde ze weten, terwijl ze haar handen achter haar rug vandaan haalde en haar woorden met gebaren kracht bijzette.

'Ik doe wat de wet me toestaat om te doen. Ik patrouilleer. Ik anticipeer. Ik grijp in wanneer ik kan.'

'Dat is niet genoeg!'

Hij haalde zijn schouders op. 'Misschien niet. Maar laat me je iets vragen. Hoeveel mannen heb je er vanavond van weerhouden om de saloon binnen te gaan?'

De strijdbaarheid leek enigszins uit haar schouders weg te vloeien. 'Geen enkele. Maar dat betekent niet dat mijn woorden geen zaadjes hebben geplant die uiteindelijk verandering zullen oogsten.'

‘Alles is mogelijk, veronderstel ik.’ James woog zijn volgende woorden zorgvuldig. ‘Maar het is moeilijk voor zaadjes om wortel te schieten in het hart van iemand die verhard is door woede jegens degene die ze gezaaid heeft.’

Haar donkere, volle wenkbrauwen gingen een stukje omhoog, waardoor hij iets zag van de kwetsbaarheid die hij eerder had opgemerkt, maar opnieuw was het niet meer dan een glimp; toen maskeerde ze het weer.

‘U begrijpt het niet.’ Ze wuifde hem weg en daarna stapte ze driftig bij hem vandaan, waarbij haar donkerblauwe rok heen en weer zwiepte.

James ging met haar in de pas lopen, al moest hij zijn lange benen strekken om gelijke tred te kunnen houden met haar kortere, snellere stappen. Hij nam niet de moeite om nog iets te zeggen; vermoedelijk was ze op dit moment toch niet in de stemming om te luisteren. Bovendien liep ze weg bij de Salt Fork en dat was wat telde. En niet alleen omdat hij Taggart had beloofd dat hij het zou oplossen; het was ook voor haar eigen bestwil. De vrouw had geen idee wat de gevolgen konden zijn als ze de verkeerde kerel tegen zich in het harnas joeg. Ze was hem dan misschien een doorn in het oog, maar hij wilde niet dat haar iets overkwam.

Toen ze het plein bij het gerechtsgebouw bereikten, versnelde ze haar pas, alsof ze dacht dat ze hem kon afschudden. James verbeet een glimlach.

Ze wond zich duidelijk flink op, maar hij hield haar moeiteloos bij. Dat ergerde haar blijkbaar, want opeens bleef ze abrupt staan, draaide zich naar hem om en zei: ‘Ik ben prima in staat om zelf de weg naar huis te vinden, hulpsheriff.’

Hij knikte. ‘Daar twijfel ik niet aan.’

‘Goed.’ Ze snoof, waarna ze in een normaler tempo verderliep.

Hij ging weer naast haar lopen.

Ze stopte opnieuw en wierp hem een felle blik toe, terwijl ze een van die volle wenkbrauwen optrok. ‘Goedenavond, hulpsheriff.’

Hij tuurde overdreven aandachtig naar de paar sterren die al aan de donker wordende hemel verschenen waren. 'Yep. Een prachtige avond.'

Hij glimlachte naar haar, maar ze had zo'n vurige blik in haar ogen dat hij ieder moment stoom uit haar oren verwachtte te zien komen.

'Misschien was ik nog niet duidelijk genoeg. Ik heb geen behoefte aan uw gezelschap, noch wens ik het te moeten verdragen.'

'Het spijt me dat je mijn gezelschap zo vervelend vindt.'

'Daar gaat het niet om.'

Was dat een blos die over haar wangen kroop?

Ze zuchtte. 'Ik beloof dat ik vanavond niet terugga naar de saloon, goed? Zo. Uw plicht is vervuld. Nu kunt u ermee ophouden om mij door de stad te volgen alsof ik een of andere gevaarlijke misdadiger ben. Ik weet zeker dat u belangrijker dingen te doen hebt.'

James haalde zijn schouders op. 'Ik kan er zo geen bedenken.'

'Allemensen.' Noreen O'Sullivan mompelde binnensmonds iets over koppige wetshandhavers, waarna ze er als een draver in een paardenrace vandoor stoof.

James haastte zich achter haar aan, al zorgde hij ervoor dat hij een paar passen afstand hield, zodat hij niet te veel inbreuk maakte op haar gevoel van onafhankelijkheid. Toen ze de treden van de veranda van haar pension op stampte, bleef hij beneden op straat staan en keek toe terwijl ze de deurknop vastgreep en de deur openrukte.

'Goedenavond, juffrouw Noreen.'

Zoals hij had gehoopt, wierp ze hem over haar schouder een vernietigende blik toe. Daarop glimlachte hij, tikte aan de rand van zijn hoed en knikte haar toe.

Zonder iets te zeggen verdween ze in het huis en sloot de deur met een weinig damesachtige knal.

James schudde zijn hoofd, terwijl zijn glimlach groter werd. De man die met haar zou trouwen, zou zich nooit vervelen, dat was

zeker. Al zou hij haar eerst moeten temmen. Een onwaarschijnlijk vooruitzicht, aangezien het veulen in kwestie een man liever vertrapte dan dat ze haar vrijheid opgaf.

Het was maar goed dat hij zijn handen vol had aan het opbouwen van zijn reputatie als toekomstige kandidaat voor het sheriffsambt, zodat hij het te druk had om zich bezig te houden met ongetemde veulens. Anders zou hij weleens in de verleiding kunnen komen om te proberen dat ene exemplaar wat tammer te maken.